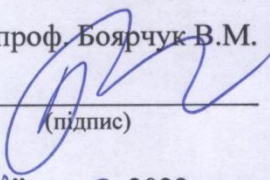

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет землевпорядкування та туризму
Кафедра туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
проф. Боярчук В.М.

(підпис)

“12” 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ В ТУРИЗМІ

Рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти Магістр

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм

Львів 2022

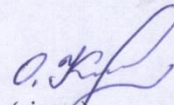
Робоча програма навчальної дисципліни «Ризик-менеджмент в туризмі» для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм ступінь вищої освіти Магістр.

Розробник: к.е.н., доцент Погребняк Л.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри туризму

Протокол від 02 вересня 2022 року № 1

Завідувач кафедри туризму

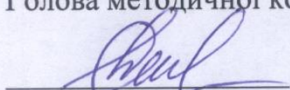

(підпис)

к.е.н., доцент Крупа О.М.
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету землевпорядкування та туризму

Протокол №1 від 06 вересня 2022 року

Голова методичної комісії факультету землевпорядкування та туризму

(підпис)

к.е.н., доцент Стойко Н. Є.
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рівень вищої освіти **Другий (магістерський) рівень**

Ступінь вищої освіти **Магістр**

Галузь знань **24 Сфера обслуговування**

Спеціальність **242 Туризм**

Характеристика навчальної дисципліни: вибіркова

Кількість кредитів 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: іспит

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3 (1 л, 2 пр.)

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин становить (%):

для денної форми навчання – 40 %

для заочної форми навчання – 13,3%

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Ризики в індустрії туризму: сутність і класифікація

Сутність та зміст ризику, його функції. Класифікація ризиків туристичного підприємства. Характеристика ризиків у сфері готельного бізнесу. Поняття венчурного капіталу в туризмі.

Тема 2. Показники ризику та методи його оцінки

Зони ризику залежно від величини збитків. Крива імовірності збитків. Методи оцінки ризику в індустрії туризму.

Тема 3. Основні способи й методи мінімізації ризиків

Характеристика методів мінімізації ризиків. Страхування як один з основних методів мінімізації ризику туристичних підприємств. Прийоми мінімізації ризику готельних підприємств.

Тема 4. Стратегія і тактика ризик-менеджменту в індустрії туризму

Організація ризик-менеджменту. Стратегія ризик-менеджменту. Особливості ризик-менеджменту в індустрії туризму.

Тема 5. Управління валютними ризиками в індустрії туризму

Сутність і характер ризику коливання валюти. Стратегія захисту від валютного ризик. Характеристика методів страхування валютних ризиків.

Тема 6. Інвестиційні ризики в індустрії туризму

Інвестиційна привабливість підприємств індустрії туризму. Сутність та особливості інвестиційних ризиків. Метод дисконтування як спосіб оцінки ступеня інвестиційного ризику. Регулювання ризику в довгостроковому інвестуванні.

Тема 7. Банкрутство підприємств туристичної індустрії

Поняття банкрутства та його правове забезпечення. Система заходів запобігання банкрутству. Антикризове управління діяльністю підприємств

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	аудиторних	у тому числі		с.р.	усього	аудиторних	у тому числі		с.р.
			л	п				л	п	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Рік підготовки 1 Семестр 2					Рік підготовки 1 Семестр 2				
Тема 1. Ризики в індустрії туризму: сутність і класифікація	12	6	2	4	6	12	2	1	1	10
Тема 2. Показники ризику та методи його оцінки	12	6	2	4	6	12	2	1	1	10
Тема 3. Основні способи й методи мінімізації ризиків	12	6	2	4	6	12	2	1	1	10
Тема 4. Стратегія і тактика ризик-менеджменту в індустрії туризму	12	6	2	4	6	12	2	1	1	10
Тема 5. Управління валютними ризиками в індустрії туризму	12	6	2	4	6	12	2	1	1	10
Тема 6. Інвестиційні ризики в індустрії туризму	14	8	2	6	6	14	2	1	1	12
Тема 7. Банкрутство підприємств туристичної індустрії	16	10	4	6	6	16	4	2	2	12
Іспит	30	-	-	-	30	30	-	-	-	30
ВСЬОГО	120	48	16	32	72	120	16	8	8	104

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Ризики в індустрії туризму: сутність і класифікація.	4
2	Тема 2. Показники ризику та методи його оцінки.	4
3	Тема 3. Основні способи й методи мінімізації ризиків.	4
4	Тема 4. Стратегія і тактика ризик-менеджменту в індустрії туризму.	4
5	Тема 5. Управління валютними ризиками в індустрії туризму.	4
6	Тема 6. Інвестиційні ризики в індустрії туризму.	6
7	Тема 7. Банкрутство підприємств туристичної індустрії.	6
	РАЗОМ	32

5. Питання, винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
	Тема 1. Ризики в індустрії туризму: сутність і класифікація. Поняття венчурного капіталу в туризмі
	Тема 2. Показники ризику та методи його оцінки. Крива імовірності збитків.
	Тема 3. Основні способи й методи мінімізації ризиків. Прийоми мінімізації ризику готельних підприємств
	Тема 4. Стратегія і тактика ризик-менеджменту в індустрії туризму. Особливості ризик-менеджменту в індустрії туризму
	Тема 5. Управління валютними ризиками в індустрії туризму. Характеристика методів страхування валютних ризиків
	Тема 6. Інвестиційні ризики в індустрії туризму. Регулювання ризику в довгостроковому інвестуванні
	Тема 7. Банкрутство підприємств туристичної індустрії. Антикризове управління діяльністю підприємств

6. Методи навчання

1. Словесні методи – лекція, пояснення, бесіда.

2. Наочні методи:

- ілюстрація (діаграми, таблиці, моделі, рисунки, схеми тощо);
- демонстрування матеріалу: мультимедійна презентація.

3. Практичні методи: вправи, практичні роботи, реферати.

7. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване, детальний аналіз відповідей здобувачів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка (письмові відповіді на питання (контрольна робота, самостійна робота); виконання та оформлення схем, таблиць, діаграм; написання, есе, рефератів; підготовка презентацій; написання та опублікування статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів).

3. Практична перевірка (проведення досліджень; здійснення, складання, налагодження, розробка документації; виконання практичної роботи; аналіз виробничої інформації; рішення професійних завдань; ділові ігри; написання, оформлення та захист звітів виробничої практики і т. д.).

4. Стандартизований контроль (тести).

5. Самоконтроль (самооцінка студентом якості засвоєного навчального матеріалу з дисципліни в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у робочих програмах або методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. Самооцінка (передбачає критичне ставлення студента до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: Поточний контроль, проміжний модуль та іспит.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
розділ 1			розділ 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100 балів
10	18	10	12	15	15	20	

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

9. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники: інструктивно-методичні матеріали до семінарських та практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

1. Погребняк Л.В. Ризик-менеджмент в туризмі. Методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів факультету землевпорядкування та туризму спеціальності 242 “Туризм” РВО “Магістр”. Вид. центр ЛНУП. 2022. 20 с.

10. Рекомендована література

Базова

- Писаревський І. М. Ризик-менеджмент у туризмі : навч. посіб. для вищих навчальних закладів / І. М. Писаревський, О. Д. Стешенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 128 с.
- Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / За ред. А.А.Мазаракі. – К.:КНТЕУ, 2012. – 850 с.
- Бабарицька В. К. Менеджмент туризму : туроперейтинг : понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту : навч. посібник / В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – Київ : Альтерпрес, 2008. – 288 с.

4. Білоусов О.М. Менеджмент туристичної галузі : підручник / О. М. Білоусов, О. Є. Лугінін, О. С. Морозова, Л. В. Соколова. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 580 с.
5. Кабушкин Н.И. Менеджмент туризму : учебник / Н.И. Кабушкин. - 3-е изд., испр. – Минск : Новое знание, 2002. - 409 с. 12. Кіптенко Н.І. Менеджмент туризм у: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 416 с
6. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму : підручник / В. К. Кіптенко. – Київ : Знання, 2010. 502с.
7. Кудла Н. Є. Менеджмент туристичного підприємства: підручник / Н. Є. Кудла. – К. : Знання, 2012. – 343с.
8. Менеджмент і маркетинг туризму [Текст] : навч. посіб. / Т. М. Афонченкова, О. В. Булюк, Б. П. Масенко [та ін.] ; за заг. ред. О. Є. Лугінін. – Київ : Ліра-К, 2012. – 364 с.
9. Панченко Ю. В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму : навч. посібник / Ю. В. Панченко, О. Є. Лугінін, С. В. Фомішин. – Херсон : Олді-плюс, 2013. – 342 с.
10. Ризик-менеджмент у туризмі / О. М. Білоусов, О. Є. Лугінін, О. С. Морозова, Л. В. Соколова // Менеджмент туристичної галузі : підручник / О. М. Білоусов, О. Є. Лугінін, О. С. Морозова, та ін.. – Херсон : Гельветика, 2017. – С. 202-213
11. Школа І. М. Менеджмент туризму : підручник / І. М. Школа, О. П. Корольчук. – Чернівці : Книги - ХХІ, 2011. –464 с.

Допоміжна

1. Погребняк Л.В., Балич М.І. Брендинг в зовнішньоторгівельній діяльності туристичного підприємства. *The IV International Science Conference «Actual problems of practice and science»*, March 5 – 6, 2021, Ankara, Turkey, p.76-79. (ISBN – 978-9-40361-460-1).
2. Погребняк Л.В., Бігус М.М. Формування кадрового забезпечення готельного господарства в контексті використання європейського досвіду. *Туристичні послуги на світовому ринку як фактор розвитку міжнародного туризму*: Зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 10 травня 2018 р.). Міністерство освіти і науки України, Львівський інститут економіки і туризму. Львів: ЛІЕТ, 2018. С.73-81.
3. Погребняк Л.В., Оліяр І.І, Колодій В.Р. Сучасні інформаційні технології у формуванні інноваційного туристичного ринку. *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту*. 2018. № 22. С.194-205. (ISSN 2224-8609)
4. Погребняк Л.В., Савіцька Н.В., Мельник Х.Б. Теоретичні аспекти підвищення конкурентоспроможності суб'єктів туристичної індустрії. Збірник Міжнародної науково-практичної конференції «*Стратегія інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України в умовах глобалізації: стан та шляхи становлення*», 23 березня 2017року. Львів. ЛІЕТ, с.241-246.
5. Погребняк Л.В., Савіцька О.П., Савіцька Н.В. Екотуризм як важлива складова стратегії розвитку України. *Глобальні і національні проблеми економіки*: електрон.наук. фахове вид. 2017. №15. С.122-128. <http://global-national.in.ua/issue-15-2017>. (*Index Copernicus: ICV 2015: 36.92*).
6. Погребняк Л.В., Самковська Ю.Ю. Розвиток стійкого туризму в Карпатському регіоні. *Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід*: матеріали XV Міжнародної наукової конференції. Львів, 2021. С.223-226.

7. Погребняк Л.В., Скаско О.І., ін. Формування туристичного кластеру як напрямок розвитку країни. *Стратегічні напрями розвитку у туристичній діяльності та її вплив на соціально-економічний стан західного регіону України: монографія*. Львів: Растр-7, 2017. С.110-120,
8. Погребняк Л.В., Станько С.В. Соціально-економічні чинники привабливості туризму на сільських територіях в час світової пандемії Covid-19. *Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали ХХІІ Міжнародного науково-практичного форуму, 5-7 жовтня 2021 р.: у 2 т.* Львів: ННВК «АТБ», 2021. Т. 1. С. 125-127.
9. Погребняк Л.В., Черевко І.В. Екологічний туризм як чинник зрівноваженого розвитку сільських регіонів. Збірник тез ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Туризм: міжнародний досвід та національні пріоритети» (м.Житомир, 25 травня 2018р.) - Житомирський національний агроекологічний, 2018. С.65-71.

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.

- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72.

- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26.

- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.

- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81.

- Бібліотека Львівської комерційної академії, вул. Туган-Барановського, 10; тел.79-76-40

2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

www.ebrd.com - Європейський банк реконструкції та розвитку.

www.icps.kiev.ua - Міжнародний центр перспективних досліджень.

www.ics.org.ua-Інститут конкурентного суспільства.

www.invest.delovoy.com-Інвестиційний експерт.

www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.

<http://rada.gov.ua/> – Законодавство України

www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<http://www2.unwto.org/> – Всесвітня туристична організація.

<https://etc-corporate.org/> – Європейська туристична комісія.

<http://www.tau.org.ua/> – Туристична асоціація України.

<https://uata.com.ua/> – Українська Асоціація туристичних агенцій.

<http://altu.com.ua/Altu/About/> – Асоціація лідерів тур бізнесу України (АЛТУ).

<http://lart.lviv.ua/> – Львівська асоціація розвитку туризму.

<http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.